

АДАПТАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОРІД В УМОВАХ ВАТ "ПЛЕМЗАВОД "СТЕПНОЙ" ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

*В.С.Топіха, доктор сільськогосподарських наук, професор
І.В.Коновалов, аспірант,
Миколаївський державний аграрний університет*

Наведено результати досліджень теплостійкості організму свиней різних порід в період акліматизації в умовах ВАТ "Племзавод "Степной" Запорізької області.

Ключові слова: адаптаційні особливості свиней, температура тіла, індекс теплостійкості.

Постановка проблеми. Останніми роками в Україні все більшого розповсюдження набувають тварини імпортного походження. Завезене імпортне поголів'я потребує вивчення їх адаптаційних особливостей в нових екологічних і кліматичних умовах. В умовах ВАТ "Племзавод "Степной" Запорізької області періодично поступає і використовується імпортне поголів'я свиней великої білої породи, дюрок. Останнім часом тут використовуються і свині породи ландрас, які надійшли із Великобританії.

Наявність такого поголів'я на півдні України, де абсолютний максимум температури повітря (+38°C) припадає на липень та серпень, обумовлює в умовах жаркого клімату необхідність вивчити питання теплостійкості тварин, так як поняття теплостійкості в більшості випадків пов'язують зі здатністю збереження температурного гомеостату при дії на організм високих температур.

Матеріали та методика досліджень. Визначення теплостійкості тварин проводили в умовах ВАТ "Племзавод "Степной" Запорізької області. Для проведення досліду були відібрані свиноматки по шість голів кожної породи: дюрок (Д) української селекції (ДУСС), ландрас англійської селекції (Л/А). Визначення температури тіла у свиноматок проводилося в самий жаркий період року (липень місяць). Періодом визначен-

ня температурних показників був проміжок часу з 19.07.09р. по 25.07.09р. Температуру повітря визначали за 5 днів до опоросу і в день опоросу. Місцем проведення досліду був маточник, в якому перебували тварини в однакових умовах годівлі та утримання. Утримання свиноматок було традиційне у напіввідчинених приміщеннях. Матки всіх порід були однакового фізіологічного стану (останній тиждень підсисного періоду). Температуру тіла у тварин визначали ректально термометром.

Результати досліджень. Температурний гомеостаз у свиной не порушувався. Температуру тіла свиноматок і температуру в повітрі наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Температура тіла свиноматок за 5 днів опоросу (n=6)

Порода	Місяць досліджень	Вранці (7 год)		Вдень 14 (год)		Реакція
		температура, °C		температура, °C		
		повітря	тіла тварин	повітря	тіла тварин	
ДУСС	липень	23,50	38,10±0,07	28,60	38,17±0,10	+0,0
Л/А	липень	23,50	38,30±0,10	28,60	38,33±0,05	+0,03
ВБ/А	липень	23,50	38,20±0,12	28,60	38,32±0,18	+0,1

Наведена температура тіла тварин за 5 днів до опоросу показує, що найбільший показник із середньою температурою тіла вранці мали свиноматки породи Л/А – 38,30°C, а найменший – породи ДУСС – 38,10°C; така ж тенденція температури тіла зберігалася і вдень – 38,33°C та 38,17°C відповідно.

На основі проведених досліджень відмічаємо, що температура тіла свиной всіх порід відповідає фізіологічній нормі. Деяке підвищення цього показника у свиной породи Л/А, у порівнянні з ДУСС, пов'язано не лише з періодом акліматизації імпортованих свиной та кращими пристосувальними якостями місцевої породи, але, мабуть, і з породною особливістю.

В проведених дослідженнях (табл. 2) ми спостерігаємо дещо іншу картину. Свиноматки ВБ/А в день опоросу мали найвищу температуру серед всіх порід як вранці – 39,40°C,

так і вдень – 39,75°C; свиноматки ж породи Л/А мали більш консолідований показник, який склав 38,70 і 38,85°C відповідно. Що стосується породи ДУСС, то вона поступається попередній породі на 0,20°C – вранці та на 0,30 – вдень. Найбільшу ж реакцію на збільшення температури тіла за весь період дослідів було зафіксовано у маток породи ВБ/А вдень при опоросі +0,35°C, найменшу – у свинок породи ландрас +0,03°C та дюрюк +0,07°C вдень за 5 днів до опоросу.

Таблиця 2

Температура тіла свиноматок в день опоросу (n=6)

Порода	Місяць досліджень	Вранці(7 год)		Вдень 14 (год)		Реакція
		температура, °C		температура, °C		
		повітря	тіла тварин	повітря	тіла тварин	
ДУСС	липень	23,00	38,90±0,05	30,10	39,15±0,02	+0,2
Л/А	липень	23,00	38,70±0,17	30,10	38,85±0,20	+0,1
ВБ/А	липень	23,00	39,40±0,11	30,10	39,75±0,08	+0,3

На основі проведених дослідів можемо зазначити, що під час опоросу всіх свиноматок спостерігалось підвищення температури тіла, як вранці, так і в день. Також слід відмітити, що найбільша різниця в температурі тіла +1,43°C була у ВБ/А вдень між показниками температури до опоросу і під час нього –38,32°C і 39,75°C відповідно. Однак, таке незначне збільшення температури тіла не може спричиняти зниження продуктивності.

У таблиці 3 наведено індекси теплостійкості (ІТС), які були визначено за методом Ю.О. Раушенбаха. Кожний показник індексу теплостійкості відображає об'єктивну оцінку пристосувальних особливостей свиней.

Більш низькі коефіцієнти адаптації були у маток порід ВБ/А і ДУСС. Однак міжпородні відхилення за індексом теплостійкості незначні, і вони відображають задовільну пристосованість свиней всіх порід.

Таблиця 3

Індекси теплостійкості тварин

Порода	Місяць дослідження	ІТС за методом Раушенбаха	
		за 5 днів до опоросу	в день опоросу
ДУСС	липень	55,80	55,20
Л/А	липень	56,60	57,20
ВБ/А	липень	54,80	53,20

Висновок. В період акліматизації свиноматки породи ландрас мають незначні відхилення за індексом теплостійкості в жаркий період року, що відображає задовільну пристосованість цієї породи в нових кліматичних умовах.